

Huvudman

Sundsvalls Kommun
skolan@sundsvall.se

Beslut

Datum 2026-03-27
Dnr SI 2025:12498
Sida **1 (15)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Lucksta skola årskurs 4–6 i Sundsvalls kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sundsvalls kommun att senast den **28 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdande arbete för trygghet, studiero och kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sundsvalls kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sundsvalls kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 11 maj 2026 informera samtlig personal om skollagens bestämmelser kring extra anpassningar och särskilt stöd samt lärares skyldighet att anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. I denna del ingår att informera om skolenhetens rutiner för dokumentation av extra anpassningar. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur samt vilken information som har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen (2 kap. 34 a §, 3 kap. 5 och 7 §§ och 10 kap. 13 § skollagen).
2. Se till att extra anpassningar dokumenteras i elevernas individuella utvecklingsplaner för årskurs 4 och 5. Redogör för de åtgärder som vidtagits för att extra anpassningar ska dokumenteras i enlighet med författningarnas krav (3 kap. 5 § och 10 kap. 13 § skollagen).
3. Se till att lärarna anmäler elever för utredningsbehov av särskilt stöd till rektorn när förutsättningarna för en sådan anmälan är uppfyllda. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 13 april till den 21 september 2026 samt vilket datum en utredning har

startats för respektive elev. Inkom med ovan angiven dokumentation (3 kap. 7 § skollagen).

4. Se till att beslut om förändringar av de särskilda stödåtgärder som en elev får fattas inom ramen för ett åtgärdsprogram samt att det efter utvärdering av ett åtgärdsprogram fattas ett nytt beslut om åtgärdsprogram eller ett beslut om att avsluta åtgärdsprogram som delges elevens vårdnadshavare. Redogör för vilka av skolenhetens åtgärdsprogram som utvärderats under perioden den 13 april till den 21 september 2026 samt inkom med det beslut som fattats med anledning av resultatet av utvärderingen (3 kap. 9 § och 29 kap. 10 § skollagen samt 31 och 33 §§ förvaltningslagen [2017:900]).

Ordningsstörande beteende

5. Rektorn ska se till att saken utreds om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse. Utifrån resultatet av utredningen ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende. För varje sådan utredning som startas ska samråd ske med elevens vårdnadshavare. Om det vid en sådan utredning framkommer att förutsättningarna för en utredning av elevens behov av särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Rektorn ska dokumentera hur många utredningar som startats under perioden den 13 april till den 21 september 2026, vilka åtgärder som aktualiserats i respektive fall samt om en utredning av elevens behov av särskilt stöd aktualiserats i något fall. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen (5 kap. 9 och 10 §§ skollagen).

Kränkande behandling

6. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 11 maj 2026 informera samtlig personal om skollagens bestämmelser kring anmälan, utredning och åtgärder vid kränkande behandling. Huvudmannen ska dokumentera skriftligt när och hur samt vilken information som har förmedlats. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen (2 kap. 34 a § och 6 kap. 10 § skollagen).
7. Se till att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska i sin tur anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen ska dokumentera hur många anmälningar som kommit in under perioden den 13 april till den 21 september 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen (6 kap. 10 § skollagen).

8. Se till att samtliga fall av kränkande behandling som anmäls till rektorn utreds samt att åtgärder vidtas utifrån utredningarna. Inkom med skolans fem senaste utredningar om kränkande behandling samt redogör för vilka åtgärder som har vidtagits i respektive fall (6 kap. 10 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser beslut om disciplinära åtgärder.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umeå@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2025:12498) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden i slutet av höstterminen 2025 inlett en tillsyn av Lucksta skola 4–6 i Sundsvalls kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid skolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar, särskilt stöd samt åtgärdande arbete för trygghet, studiero och kränkande behandling.

Tillsynen har genomförts genom att Skolinspektionen i slutet av januari 2026 genomfört ett skolbesök där elever och undervisande lärare intervjuats samt genom digitala intervjuer med elevhälsan och biträdande rektorn samt rektorn. Skolinspektionen har därutöver granskat viss dokumentation, bland annat utredningar om särskilt stöd och åtgärdsprogram, betygskatalog för höstterminen 2025, anmälningar om kränkande behandlingar och beslut om disciplinära åtgärder. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att

nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror enligt elevförteckning (aktbilaga 8).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Eleverna uppger att eleverna kan ha olika böcker i matematik och arbeta med speciallärare om elever behöver extra hjälp. Lärare säger att de ger eleverna extra anpassningar. Lärarna uppger att extra anpassningar kan vara att se till att elever kommer igång med sina arbetsuppgifter, anpassade uppgifter, extra genomgång eller göra prov på annat sätt. Lärare uppger att lärarna samverkar i kollegiet kring extra anpassningar.

Lärare, däribland lärare som undervisar i årskurs 4 och 5, elevhälsan, biträdande rektorn och rektorn berättar att extra anpassningar ska dokumenteras i skolans lärplattform av mentorn eller ämnesläraren men att det arbetet inte alltid sker. En lärare säger att det är svårt att hitta i lärplattformen och en annan lärare säger att arbetet med att dokumentera extra anpassningar inte alltid hinns med. En lärare berättar att många anpassningar sker på gruppnivå och att det är otydligt vad som är extra anpassningar. Elevhälsan, biträdande rektorn och rektorn uppger att arbetet med att dokumentera extra anpassningar är ett utvecklingsområde då skolans riktlinjer kring dokumentation av extra anpassningar inte efterlevs av alla lärare.

En lärare uppger att alla elever inte får extra anpassningar i dennes ämnen då tiden inte räcker till. En annan lärare berättar att det inte alltid finns ekonomiska förutsättningar eller material för att ge extra anpassningar till alla elever. En representant för elevhälsan uppger att skolan behöver bli bättre på att ta reda på elevernas behov och att skolan har ett utvecklingsområde kring extra anpassningar, att de utvärderas regelbundet och att det följs upp att de extra anpassningarna möter elevens behov. Den biträdande rektorn och rektorn uppger att skolan har förutsättningar att ge alla elever som är i behov av extra anpassningar, men att skolan måste aktualisera processen och vara överens om den.

Anmälan och utredning om särskilt stöd

Lärare uppger att om en elev trots extra anpassningar inte uppfyller de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska

uppfyllas, anmäls utredningsbehov av särskilt stöd genom att kontakta elevhälsan via mejl eller att skriva i skolans lärplattform. En lärare uppger att lärare ofta också går direkt till specialläraren.

Elevhälsan uppger att lärare ska anmäla elever för utredningsbehov av särskilt stöd via lärplattformen. Detta gäller inte bara anmälan om utredningsbehov av särskilt stöd, utan även andra behov som elever kan ha. En representant för elevhälsan uppger att de har arbetat för att ärenden som ska till elevhälsan ska gå via skolans lärplattform och inte via mejl. Den biträdande rektorn och rektorn uppger att lärare ska använda den blankett som skolan har använt tidigare. Blanketten skickas till läraren av någon från elevhälsan när läraren meddelat att läraren vill anmäla en elev för utredningsbehov av särskilt stöd. Blanketten går till ansvarig i elevhälsan som lyfter in anmälan som ett ärende på ett elevhälsomöte. Biträdande rektorn och rektorn uppger att rutinen borde vara känd, men att det med tanke på att det inte kommit in någon anmälan om utredningsbehov av särskilt stöd på länge är något som de måste aktualisera på skolan. Den biträdande rektorn och rektorn uppger vidare att all personal på skolan måste förenas i när anmälan om utredningsbehov av särskilt stöd ska göras och vad lärarna förväntas ha gjort innan.

Lärare uppger att det finns åtminstone åtta elever¹ som trots extra anpassningar riskerar att inte nå kriterier för bedömning av kunskaper eller de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Två av eleverna har haft extra anpassningar i matematik under flera år men de har inte gett effekt, och fyra av eleverna uppfyllde inte betygskriterierna i ett eller flera ämnen höstterminen 2025. Ingen av eleverna är enligt lärarna och elevhälsan anmälda för utredningsbehov av särskilt stöd.

Elevhälsan och rektorn uppger att beslut om att starta en utredning om särskilt stöd tas i elevhälsan, där rektorn ingår. När en utredning startas genomför lärare en pedagogisk kartläggning. Därefter genomför skolans speciallärare eller specialpedagog en pedagogisk bedömning.

Lärare och en representant för elevhälsan uppger vidare att när en utredning om särskilt stöd är klar samråder specialläraren eller specialpedagogen med rektorn och mentorn och går sedan igenom utredningen tillsammans med vårdnadshavarna. En lärare uppger att en utredning om särskilt stöd tar flera månader och rektorn uppger att skolan måste bli mer skyndsam i arbetat med att anmäla och utreda behov av särskilt stöd.

Arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram

Elevhälsan och rektorn uppger att rektorn fattar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram när

¹ Elev 6, 10, 12, 13, 14, 15, 16 och 19.

utredningen om särskilt stöd är klar. Rektorn uppger att rektorn fattat två beslut om att utarbeta åtgärdsprogram på skolan sedan augusti 2025.

Den biträdande rektorn och rektorn samt en representant från elevhälsan uppger att skolan erbjuder särskilt stöd i form av undervisning i mindre sammanhang eller undervisning av speciallärare, men att det beror på vilket behov som skolan har identifierat. En representant för elevhälsan uppger att elever i stort får det stöd som framgår av åtgärdsprogrammet. Den biträdande rektorn och rektorn uppger att eleverna får det särskilda stöd som de har rätt till om det är full bemanning på skolan, men att elevernas stöd kan påverkas om det är sjukfrånvaro hos personalen.

En representant för elevhälsan uppger att vårdnadshavarna till viss del är delaktiga när en elevs åtgärdsprogram utarbetas. Ibland har skolan och vårdnadshavarna haft olika bild av elevens behov och då har skolan beslutat hur åtgärderna utformas. En representant för elevhälsan uppger att elevens vårdnadshavare får ta del av beslut om åtgärdsprogram. Representant för elevhälsan, biträdande rektorn och rektorn berättar att vårdnadshavare informeras om möjligheten att överklaga beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att inte utarbeta åtgärdsprogram i samband med återgivningen och att åtgärdsprogram även skickas hem till vårdnadshavare. I åtgärdsprogrammen finns den informationen skriftligt.

Elevhälsan, den biträdande rektorn och rektorn uppger att skolan har två elever som har åtgärdsprogram. Skolinspektionen har tagit del av elevernas utredningar om särskilt stöd och aktuella åtgärdsprogram. Besluten om åtgärdsprogram har fattats av rektorn och av besluten framgår när åtgärdsprogrammen ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för detta. Vid intervju med elevhälsan framkommer att åtgärdsprogram utvärderas utifrån vad det är beslutat i elevens åtgärdsprogram. En representant uppger att om skolan vid utvärdering av ett åtgärdsprogram kommer fram till att det särskilda stödet ska fortsätta oförändrat upprättas ett nytt åtgärdsprogram och att det även gäller om det justeras något i elevens åtgärdsprogram. Den biträdande rektorn och rektorn uppger att om åtgärderna ska fortsätta oförändrat fortsätter skolan med det gamla åtgärdsprogrammet.

I ett av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av har beslut fattats den 19 september 2025 och det framgår att utvärdering ska genomföras den 10 oktober 2025. Elevhälsan, biträdande rektorn och rektorn uppger att det är elevens senaste beslut om åtgärdsprogram. Elevhälsan uppger att skolan har täta utvärderingar kring eleven i form av handlingsplaner. Den biträdande rektorn och rektorn uppger att handlingsplanerna är ett arbetsverktyg där skolans samlade insatser dokumenteras och som utgör grund vid möten mellan vårdnadshavare och skola. Handlingsplanerna är emellertid inte formella beslut om åtgärder. I handlingsplanerna finns information om vilka insatser som pågår och vem

som är ansvarig. Det kan exempelvis handla om att eleven ska prova delta i undervisningen i fler ämnen än vad som är beslutat i åtgärdsprogrammet kring elevens anpassade studiegång.

Rättslig reglering

Insikt i skolväsendets föreskrifter

Av 2 kap. 34 a § skollagen första stycket följer att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Extra anpassningar

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Enligt 10 kap. 13 § skollagen ska läraren i årskurs 1–5 en gång per läsår i en skriftlig individuell utvecklingsplan sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna i årskurs 6 och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Av förarbetena framgår att stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska dokumenteras i den skriftliga individuella utvecklingsplanen, i de fall det föreligger en skyldighet att upprätta en sådan (prop. 2013/14:160 s. 32).

Anmälan och utredning om särskilt stöd

Av 3 kap. 7 § skollagen följer att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens

vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och i vissa angivna fall får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning om behov av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut i fråga om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Enligt 3 kap. 12 § skollagen får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen om det särskilda stödet för en elev inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar. I grundskolan ska den anpassade studiegången utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Av 29 kap. 10 § skollagen framgår att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild tillämpas bland annat 31 och 33 §§ förvaltningslagen. Enligt förarbetena gäller paragrafen bland annat när beslut fattas i ärenden om särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 928).

Av 31 och 33 §§ förvaltningslagen framgår bland annat att det för varje skriftligt beslut ska finnas en handling som visar bland annat dagen för beslutet, vad beslutet innehåller samt vem eller vilka som fattat beslutet. Den som är part i ett ärende ska, om det inte är uppenbart obehövligt, så snart som möjligt underrättas om det fullständiga innehållet i beslutet samt hur ett eventuellt överklagande går till.

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar.

Av Skolinspektionens utredning framgår att lärare inte alltid dokumenterar extra anpassningar för elever i årskurs 4 och 5 i elevernas individuella studieplaner. Detta är en brist.

Skolinspektionen bedömer vidare att det är en brist att alla elever som är i behov av det inte får stöd i form av extra anpassningar. Utredningen visar att lärarna har svårt att hinna med att ge extra anpassningar till alla elever i vissa ämnen. Vidare framkommer att det saknas förutsättningar i form av material eller ekonomiska resurser för att ge elever extra anpassningar. Utredningen visar att skolans rutiner kring arbetet med extra anpassningar inte är tydliga för all personal samt att skolan behöver bli bättre på att ta

reda på samt följa upp och utvärdera elevernas behov för att säkerställa att beslutade extra anpassningar möter elevens behov och ger effekt. Att extra anpassningar inte dokumenteras och att elever inte alltid erhåller extra anpassningar kan få till följd att arbetet med att bedöma om en elev är i behov av särskilt stöd försvåras.

Anmälan och utredning om särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla och utreda elever i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen konstaterar att det råder en delad bild hos personalen avseende hur en anmälan om behov av särskilt stöd går till. Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns elever som lärarna, trots extra anpassningar, befarar inte kommer att uppfylla gällande betygsriterier eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, men som inte har anmälts till rektorn. Detta är en brist. Att lärare inte anmäler elever för utredning om särskilt stöd trots att förutsättningarna för att inleda en sådan utredning är uppfyllda får till följd att utredningar om särskilt stöd inte genomförs i de situationer där det är nödvändigt, och i förlängningen leder detta till att elever på skolan som är i behov av särskilt stöd inte ges sådant stöd.

Arbetet med särskilt stöd och åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med utvärdering av åtgärdsprogram.

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att skolan inte alltid fattar ett nytt beslut om åtgärdsprogram trots att utvärderingsdatum har passerat och elevens behov av särskilt stöd kvarstår. Det framgår visserligen att skolan arbetar kring berörd elev samt ändrar och provar olika åtgärder, bland annat kring elevens anpassade studiegång, men att dokumentationen av detta inte sker inom ramen av elevens åtgärdsprogram. Detta får till följd att skolan inte genomför insatser i enlighet med det åtgärdsprogram som beslutats, vilket också är en brist. Särskilda stödåtgärder ska beslutas och genomföras inom ramen för ett åtgärdsprogram. Särskilt anpassad studiegång är en ingripande åtgärd som kan få stor betydelse för en elevs framtida skolgång, varför det är viktigt att beslutet uppfyller skollagens och förvaltningslagens krav på ett beslut. Att utvärdering av åtgärdsprogram genererar i ett nytt beslut om åtgärdsprogram, eller ett beslut om att avsluta åtgärdsprogram, är även viktigt utifrån vårdnadshavarnas möjlighet att överklaga innehållet i ett åtgärdsprogram.

Ordningsstörande beteende och kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Ordningsstörande beteende

Flera elever uppger att det är svårt att koncentrera sig på lektionerna på grund av att andra elever stör genom att prata, göra ljud, bråka och gå omkring. Eleverna i en av årskurserna uppger vidare att detta sker varje dag och varje lektion. Eleverna berättar att när det finns elever som stör på lektionen säger lärare till och att de elever som stör kan få gå ut ur klassrummet för att sedan komma in och "börja om". Eleverna uppger att det förekommer att det är slagsmål på skolan, bland annat dagen innan Skolinspektionens besök, och att det ofta är samma elever som är inblandade i dessa. Eleverna säger att personalen på skolan inte brukar vara närvarande när det är bråk. Om eleverna hämtar hjälp kommer personalen och pratar med berörda elever. Eleverna säger att om elever inte lyssnar på tillsägning kan lärarna också ringa hem till vårdnadshavare. Eleverna berättar vidare att det förekommer att elever använder fula ord till varandra samt att det ibland sker för att var elak. Lärare och elevhälsan uppger att språkbruket är ett utvecklingsområde på skolan.

Lärare beskriver vad ordningsstörande beteende kan handla om och en lärare uppger att detta sker dagligen med några elever. Lärarna och elevhälsan uppger att om elever upprepat bryter mot regler eller har ett olämpligt eller ordningsstörande beteende påminner personalen eleverna om vad som gäller via samtal. Om det inte hjälper kontaktar lärare vårdnadshavarna, ofta via sms. Lärare uppger vidare att det finns en åtgärdsstrappa där första steget är en tillsägelse, vid flera tillsägelser blir det samtal och åtgärd. En lärare uppger att konsekvenstrappan inte alltid efterlevs. I tredje steget ska vårdnadshavarna kontaktas men läraren uppger att detta inte alltid hinns med.

En representant för elevhälsan uppger att skolan följer en given rutin om en elev uppvisar ett upprepat ordningsstörande beteende. En annan representant berättar att rutinen ännu inte är fullt implementerad och att personalen därför ibland agerar olika. Rutinen innebär att den personalen som uppmärksammat och varit inblandad i en händelse ska agera.

Lärare uppger att det finns flera elever som återkommande påverkar tryggheten och studieron negativt för andra elever, uppträder ordningsstörande eller olämpligt. Elevhälsan, biträdande rektorn och rektorn uppger att flera av de elever² som lärarna nämner är elever som har ett upprepat ordningsstörande beteende men som inte är utredda utifrån orsaker till det. Elevhälsan uppger vidare att ingen av de eleverna är utredda för behov av särskilt stöd. På frågan om en utredning om särskilt

² Elev 2, 3, 9 och 12.

stöd kan aktualiseras om en elev har ett upprepat ordningsstörande beteende uppger två lärare att det kan ske och nämner att det skett för en elev. Den biträdande rektorn och rektorn uppger att det gemensamma arbetet på skolan kring elever som har ett upprepat ordningsstörande beteende behöver utvecklas och att skolan ibland i dessa fall har lämnat över ansvaret till vårdnadshavarna. Rektorerne uppger vidare att de har gjort en kartläggning och en analys för att skapa ett gemensamt arbetssätt för att personalen ska agera lika.

Flera lärare uppger att lärare och vårdnadshavare kan komma överens om åtgärder när en elev uppvisat ett upprepat ordningsstörande beteende, en lärare uppger att läraren inte har något sådant exempel i närtid. Lärarna uppger att de åtgärder som sätts in när elever uppträder ordningsstörande eller påverkar tryggheten eller studieron negativt kan vara att sätta in två eller tre vuxna i klassen. En lärare uppger att åtgärder kan vara att en elev under en tid inte får delta i vissa aktiviteter på raster, fotbollsplanen exempelvis om eleven varit inblandad i många konflikter där. Elevhälsan uppger att om lärare i samarbete med vårdnadshavare inte lyckas i arbetet med att hjälpa eleven att ändra sitt beteende ska ärendet till elevhälsan. Den biträdande rektorn och rektorn uppger att skolan bara är i början av arbetet kring hur lärare ska agera och vilka åtgärder som ska sättas in.

Anmäla och utreda kränkande behandling samt anmälan till socialnämnden

Elever, lärare, elevhälsan, den biträdande rektorn och rektorn uppger vid intervju att om lärare uppmärksammar kränkande behandling pratar personalen med utsättande och utsatt elev. Lärare, elevhälsan, biträdande rektorn och rektorn uppger att det kan vara utrett när läraren har pratat med inblandade elever.

En lärare uppger att anmälan om kränkande behandling sker i skolans digitala system, om kränkningar har skett vid upprepade tillfällen. Flera lärare uppger att de inte anmäler alla händelser av kränkande behandling och att de inte har anmält någon händelse i närtid. Lärarna uppger vidare att de under höstterminen 2025 har diskuterat i kollegiet vilka händelser om kränkande behandling som ska anmälas. I diskussionerna framkom att personal tycker olika samt att elever kan ta till sig händelser av kränkande behandling olika. Lärarna uppger vidare att en anmälan om kränkande behandling ska böttna i den utsattes känsla.

Elevhälsan och rektorn uppger att den personal som uppmärksammar eller får kännedom om att en elev upplever sig kränkt skriver en anmälan om kränkande behandling i skolans digitala system. Elevhälsan uppger att det finns personal på skolan som är osäkra på när de ska göra en anmälan om kränkande behandling och att all personal inte alltid anmäler händelser av kränkande behandling i systemet. Representant säger att det kan ske flera händelser av kränkande behandling innan en anmälan kommer in, vilket gör det svårt att få in åtgärder i tid. Representanten uppger vidare att

anmälan oftast sker vid fysiska kränkningar men att det finns exempel på elever som blivit utsatta för verbala kränkningar som inte anmälts. Den biträdande rektorn och rektorn uppger att skolan behöver ta ett omtag kring anmälan om kränkande behandling, då de inte tror att alla händelser av kränkande behandling anmäls. Det framkommer även att anmälningar om kränkande behandling ibland registreras som tillbud i stället. Elevhälsan, biträdande rektorn och rektorn uppger att anmälan av kränkande behandling anmäls vidare till huvudmannen per automatik.

En lärare och representant för elevhälsan uppger att när en händelse av kränkande behandling har anmälts i systemet får rektorerna ansvaret för att utreda händelsen och sätta in åtgärder. En representant för elevhälsan uppger att skolan tar fram handlingsplaner för åtgärder men att det överlag inte finns sådana handlingsplaner för eleverna i årskurs 4–6 på skolan. Den biträdande rektorn och rektorn uppger att de är oroliga för några elever där det behövs ett gemensamt arbete på skolan för att djupare förstå vad de händelserna av kränkande behandling handlar om, skolan måste bli bättre på att utreda bakgrunden till varför händelser sker.

Lärarna, elevhälsan, biträdande rektorn och rektorn uppger att skolan gör anmälan till socialtjänsten vid oro eller misstanke om att en elev far illa.

Rättslig reglering

Ordningsstörande beteende

Enligt 5 kap. 9–10 §§ skollagen ska rektorn se till att saken utreds om en elev vid upprepade tillfällen stör ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid utredningen ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Anmäla och utreda kränkande behandling samt anmälan till socialnämnden

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av 29 kap. 13 § skollagen och 19 kap. 1 § punkten 4 socialtjänstlagen (2025:400) framgår att anställda inom skolverksamhet är skyldiga att

anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Skolinspektionens bedömning

Ordningsstörande beteende

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att utreda och vidta åtgärder när elever uppvisar ett upprepat ordningsstörande beteende.

Skolinspektionen bedömer att det är en brist att skolan inte utreder orsaker till att en elev uppvisar ett upprepat ordningsstörande beteende. Av utredningen framgår att det finns flera elever på skolan som vid upprepade tillfällen stört ordningen samt att det i vissa fall sker dagligen, men där orsakerna till elevernas beteende inte har utretts. Skolinspektionen bedömer vidare att det saknas fungerande rutiner för att se till att orsaker till ordningsstörande beteende utreds, då det framgår att det finns elever med ordningsstörande beteende som inte har utretts. Att en elevs ordningsstörande beteende uppmärksammas och utreds är viktigt för att komma fram till vilka åtgärder som behövs för att möta elevens behov och stötta eleven i att förändra sitt beteende.

Anmäla och utreda kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att anmäla, utreda och vidta åtgärder vid kränkande behandling. Av utredningen framgår dels att vissa händelser av kränkande behandling inte anmäls till rektorn, dels att vissa händelser felaktigt rapporteras som tillbud och inte som kränkningar. Detta får till följd att alla händelser av kränkande behandling inte utreds och att inte heller åtgärder vidtas. Det framgår även att elevhälsan ser att bristerna kring anmälan medför att relevanta åtgärder försenas, och rektorn och den biträdande rektorn uppger att det finns händelser av upprepad kränkande behandling som behöver utredas mer.

Av utredningen framgår att de händelser då en elev upplevt sig blivit utsatt för kränkande behandling som anmäls till rektorn även anmäls vidare till huvudmannen. Det framgår vidare att skolan gör anmälan till socialtjänsten vid oro eller misstanke om att en elev far illa.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sundsvalls kommun verksamhet vid Lucksta skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar, särskilt stöd, ordningsstörande beteende och kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Sundsvalls kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Beslut om disciplinära åtgärder

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare berättar att de inte brukar visa ut elever från klassrummet eftersom det då saknas personal som har tillsyn över eleven. En lärare uppger att elever kan få arbeta utanför klassrummet. Lärare uppger att de tror att det är tydligt hur de ska agera ifall disciplinära åtgärder behöver aktualiseras. Lärarna uppger att disciplinära åtgärder i form av avstängning har använts på skolan, detta för att skolan skulle få tid att göra en handlingsplan. En lärare uppger att läraren upplever att disciplinära åtgärder skulle ha använts vid ett tidigare skede.

Den biträdande rektorn och rektorn berättar att det förekommit att skolan använt sig av disciplinära åtgärder under läsåret 2025/26 i form av skriftlig varning och avstängning. Den biträdande rektorn och rektorn uppger vidare att de behöver ta ett omtag kring vad disciplinära åtgärder står för och vad det innebär samt hur personalen ska agera.

Skolinspektionen har tagit del av de beslut om disciplinära åtgärder som har fattats på skolan under höstterminen 2025 fram till och med den 21 januari 2026, samt de utredningar som ligger till grund för besluten. Besluten i form av en skriftlig varning och ett beslut om avstängning har fattats av rektorn. Beslut om skriftlig varning har skickats hem till vårdnadshavare per post, där framgår vilka åtgärder som ska vidtas för att hjälpa eleven att ändra sitt beteende. I beslut om avstängning framgår skälen till beslutet, att eleven stängts av under två dagar och att elev och elevens vårdnadshavare givits tillfälle att yttra sig innan beslutet fattats samt att huvudmannen informerats.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 11 § skollagen framkommer att rektorn efter en utredning om orsakerna till en elevs ordningsstörande beteende får besluta om att tilldela eleven en skriftlig varning. En sådan varning ska innehålla information om vilka åtgärder som kan komma att vidtas om eleven inte ändrar sitt beteende.

Av 5 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn i grundskolan får besluta att stänga av en elev helt eller delvis bland annat om det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende och det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut om avstängning. Ett beslut om avstängning i de obligatoriska skolformerna får enligt 5 kap. 15 § skollagen innebära avstängning endast under den tid som behövs för en skyndsam utredning av vilka andra åtgärder som kan behövas. En elev får inte stängas av för en längre tidsperiod än en vecka och inte heller vid fler än två tillfällen per kalenderhalvår.

Enligt 5 kap. 16 § skollagen ska eleven och elevens vårdnadshavare beredas tillfälle att yttra sig innan rektorn beslutar om avstängning

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

På Skolinspektionens vägnar

X Ellen Kalman

Beslutsfattare
Signerat av: Ellen Kalman

X Anna Karlsson

Föredragande
Signerat av: Anna Karlsson

I ärendets slutliga handläggning har även juristen Maja Flood och utredaren Oscar Hansson medverkat.